

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

دانشکده: بهداشت
گروه آموزشی: علوم بهداشتی و تغذیه
مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد علوم بهداشتی
در تغذیه

نام درس: روش تحقیق در علوم بهداشتی در تغذیه
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: روش‌های آمار زیستی (۱)
زمان برگزاری کلاس: روز یکشنبه ساعت: ۸-۱۰
مکان برگزاری: کلاس ۱۰
تعداد دانشجویان: ۷
مسئول درس: آقای دکتر وفا
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): خانم دکتر جزایری، آقای دکتر شیدفر،
آقای دکتر وفا

شرح درس: (لطفاً شرح دهید)

هدف کلی: (همان هدف بینابینی طرح دوره است)

کارشناس ارشد علوم بهداشتی در تغذیه باید بتواند:
پژوهش در نظام بهداشتی را توصیف و اهمیت آن را در حل مشکلات بهداشتی کشور بیان کند.
یک طرح پژوهشی بر پایه مراحل تدوین طرح‌های تحقیقاتی تهیه و ارائه کند.
کیفیت دیگر طرح‌های پژوهشی را ارزشیابی کند.

اهداف رفتاری جلسه اول:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- اهداف درس را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- نکات مطرح در انتخاب موضوع پژوهش را فهرست کند. (هدف شناختی)
- تفاوت ایده و موضوع پژوهش را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- یک موضوع پژوهش را از نظر ویژگی‌های اصولی تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱
				مدت زمان (دقیقه)
		مقدمه تعاریف و اهمیت موضوع	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		نکات مطرح در انتخاب موضوع پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		تفاوت ایده و موضوع پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- موضوع مورد پژوهش خود را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- چگونگی انتخاب و امتیاز دهی به موضوع پژوهش را فهرست کند. (هدف شناختی)
- ویژگی های موضوع درست پژوهش را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- موضوع های مختلف را از نظر اصول پژوهش تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲
				مدت زمان (دقیقه)
		ارائه موضوع پژوهش در کلاس	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		امتیاز دهی و ارزیابی موضوع پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		ویژگی های موضوع صحیح پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه سوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- نکات مهم در نگارش بیان مسئله پژوهش را توضیح دهد... را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم بیان مسئله خوب را فهرست کند. (هدف شناختی)
- اهمیت بیان مسئله پژوهش را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- یک نمونه بیان مسئله پژوهش را از نظر ویژگی‌های اصولی تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳ مدت زمان (دقیقه)
		اهمیت نگارش بیان مسئله	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی‌های مهم بیان مسئله پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		ارزشیابی بیان مسئله پژوهشی از نظر نکات مهم اصولی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه چهارم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- اهداف، فرضیات و پرسش‌های پژوهش خود را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم نگارش آنها را فهرست کند. (هدف شناختی)
- تنظیم اهداف و فرضیات در انواع مطالعات را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- اهداف، فرضیات و پرسش‌های پژوهشی در پیشنهادیه پژوهشی را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴
				مدت زمان (دقیقه)
		اهمیت نگارش اهداف و فرضیات و پرسش‌های پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی‌های مهم بیان اهداف و فرضیات و پرسش‌های پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		ارزیابی اهداف و فرضیات پژوهشی از نظر نکات مهم اصولی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع‌بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه پنجم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- ارائه بیان مسئله پژوهش خود را در کلاس ذکر نماید. (هدف شناختی)
- متغیرهای پژوهش خود را فهرست کند. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم بیان مسئله پژوهش را در کلاس درس توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نمونه یک پیشنهادیه پژوهشی را از نظر ویژگی‌های اصولی بیان مسئله و متغیرها تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵
				مدت زمان (دقیقه)
		ارائه بیان مسئله پژوهش در کلاس	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		بحث کلاسی در مورد ویژگی‌های مهم بیان مسئله	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		ارائه متغیرهای پژوهش و نقش آنها	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع‌بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعریف مطالعات توصیفی و تفاوت آن با مطالعات تحلیلی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- انواع مطالعات توصیفی را فهرست کند. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم این مطالعات را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نمونه یک مطالعه توصیفی از نظر ویژگی‌های اصولی را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵
				مدت زمان (دقیقه)
		تعریف و اهمیت مطالعات توصیفی و تحلیلی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی‌های مهم مطالعات توصیفی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		انواع مطالعات توصیفی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه هفتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعریف مطالعات مقطعی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم مطالعات مقطعی را فهرست کند. (هدف شناختی)
- مدل‌های مختلف مطالعات مقطعی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- یک مطالعه مقطعی را از نظر ویژگی‌های اصول تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷
				مدت زمان (دقیقه)
		تعریف و اهمیت مطالعات مقطعی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی‌های مهم مطالعات مقطعی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		انواع مطالعات مقطعی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعریف مطالعات مورد شاهدهی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم مطالعات مورد شاهدهی را فهرست کند. (هدف شناختی)
- طراحی مطالعات مورد شاهدهی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نمونه یک مطالعه مورد شاهدهی را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸ مدت زمان (دقیقه)
		تعریف و اهمیت مطالعات مورد شاهدهی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی‌های مهم مطالعات مورد شاهدهی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		طراحی مطالعات مورد شاهدهی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه نهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعریف مطالعات کوهورت را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم مطالعات کوهورت را فهرست کند. (هدف شناختی)
- طراحی مطالعات کوهورت را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نمونه یک مطالعه کوهورت را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸
				مدت زمان (دقیقه)
		تعریف و اهمیت مطالعات کوهورت	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی های مهم مطالعات کوهورت	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		طراحی مطالعات کوهورت	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- تعریف مطالعات کارآزمایی بالینی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی های مهم مطالعات کارآزمایی بالینی را فهرست کند. (هدف شناختی)
- طراحی مطالعات کارآزمایی بالینی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نمونه یک مطالعه کارآزمایی بالینی را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸
				مدت زمان (دقیقه)
		تعریف و اهمیت مطالعات کارآزمایی بالینی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		ویژگی های مهم مطالعات کارآزمایی بالینی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		طراحی کارآزمایی بالینی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه یازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- اهمیت حجم نمونه در پژوهش را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- نکات مهم در محاسبه حجم نمونه را فهرست کند. (هدف شناختی)
- تفاوت‌های محاسبه حجم نمونه در مطالعات توصیفی و تحلیلی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- داده‌های پژوهش خود را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۱ مدت زمان (دقیقه)
		اهمیت محاسبه حجم نمونه	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		محاسبه حجم نمونه در مطالعات مختلف	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		آمادگی برای آنالیزهای آماری	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعریف اخلاق در پژوهش را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم اخلاقی در مطالعات پژوهشی را فهرست کند. (هدف شناختی)
- بیانیه‌های مهم اخلاق در پژوهش را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- پیشنهادیه پژوهشی خود را از نظر نکات اخلاقی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. (هدف شناختی)

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲
				مدت زمان (دقیقه)
		اهمیت نکات اخلاقی در پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		بیانیه های مهم اخلاق در پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		اصول سه گانه اخلاق در پژوهش و طراحی فرم های ارزیابی اخلاق در پژوهش بر حسب نوع پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۴۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- اهمیت زمانبندی پژوهش را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- نکات مهم در مدیریت طرح پژوهش را فهرست کند. (هدف شناختی)
- اجزاء مهم طراحی جدول زمانبندی و مدیریت پژوهش را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- پیشنهادیه پژوهشی خود را از نظر مدیریت طرح و زمان آن تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۳
				مدت زمان (دقیقه)
		اهمیت زمانبندی و مدیریت پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		جدول زمانبندی و طراحی آن	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		مدیریت، نظارت و ارزیابی طرح پژوهشی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۴۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه چهاردهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تعریف گزارش طرح پژوهش را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- چارچوب کلی گزارش طرح پژوهش را فهرست کند. (هدف شناختی)
- ویژگی‌های مهم یک گزارش طرح پژوهشی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- گزارش یک طرح پژوهشی را تجزیه و تحلیل کند. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴
				مدت زمان (دقیقه)
		اهمیت گزارش دهی پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۵ دقیقه
		نکات مهم در تنظیم گزارش پژوهش	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		بررسی یک گزارش پژوهشی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۳۵ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- پیشنهادیه پژوهشی خود را در کلاس درس ارائه نماید. (هدف شناختی)
- نکات مهم هر بخش را فهرست کند. (هدف شناختی)
- ویژگی مهم آن را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- پرسش‌های کلاسی در مورد پیشنهادیه پژوهشی خود مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
		نحوه ارائه دانشجویان	روش تحقیق در علوم تغذیه	۵ دقیقه
		ارائه پیشنهادیه‌های پژوهشی دانشجویان	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۸۰ دقیقه
		جمع بندی و بحث کلاسی	روش تحقیق در علوم تغذیه	۱۰ دقیقه

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	مقدمه، تعاریف، اهداف درس، انتخاب موضوع پژوهش و ویژگی‌های آن	آقای دکتر شیدفر
۲	تنظیم موضوع پژوهش، ارائه موضوع در کلاس و بحث	آقای دکتر شیدفر
۳	بیان مسئله پژوهش	آقای دکتر شیدفر
۴	تنظیم اهداف، فرضیات، پرسش‌های پژوهش	آقای دکتر شیدفر
۵	ارائه بیان مسئله و اهداف و فرضیات، متغیرهای پژوهش و نقش آن‌ها	آقای دکتر وفا
۶	مطالعات توصیفی (گزارش موردی، مطالعات اکولوژیک، مطالعات شیوع)	آقای دکتر وفا
۷	مطالعات مقطعی	آقای دکتر وفا
۸	مطالعات مورد-شاهدی	آقای دکتر وفا
۹	مطالعات کوهورت	آقای دکتر وفا
۱۰	کارآزمایی بالینی	آقای دکتر وفا
۱۱	محاسبه حجم نمونه در پژوهش، آنالیز آماری	خانم دکتر جزایری
۱۲	اخلاق در پژوهش	آقای دکتر وفا
۱۳	نحوه تنظیم گزارش پژوهش - جدول زمانبندی پژوهش	خانم دکتر جزایری
۱۴	ارائه پروپوزال‌های تهیه شده دانشجویان - بحث و تحلیل گروهی	خانم دکتر جزایری
۱۵	ارائه پروپوزال‌های تهیه شده دانشجویان - بحث و تحلیل گروهی	خانم دکتر جزایری